

Woord met onbeklemtoond meervoud (monniken)

Doel

- Leren schrijven van het woord met onbeklemtoond meervoud (monniken).

VOORBEREIDING

Maak een vergrote kopie van de woordenlijst met woorden met onbeklemtoond meervoud en hang deze op in de klas.

OPFRISSEN

Militairwoord

De kinderen noemen om de beurt een militairwoord. Bij elk woord noemen ze de bijbehorende regels.

Categorieën

Zeg de volgende woorden en een kind noemt de bijbehorende categorie(ën) en de regel(s). Wissel individuele beurten af met in koor oefenen.

- **officiële**. (Klankgroep **o**, regel is ... - kilowoord, regel is ... - centwoord, regel is ... - tremawoord, regel is ...)
- **de hobby's**. (Klankgroep **ho**, regel is ... - lollywoord, regel is ... - komma-s-meervoud, regel is ...)
- **de courgettes**. (Colawoord, regel is ... - routewoord, regel is ... - garagewoord, regel is ... - klankgroep **ge**, regel is ...)
- **de richel**. (Luchtwoord van het versje.)
- **visueel**. (Kilowoord, regel is ... - klankgroep **suu**, regel is ... - eel-woord, regel is ...)
- **de placemat**. (Leenwoord.)

Kijk voor de regels op de regelkaart in de handleiding.

Klankgroepenwoord

Oefen onderstaande woorden. Een kind verwoordt de stappen. Schrijf tegelijkertijd met het verwoorden mee op het digibord. De kinderen schrijven mee in hun schrift.

Ze noemen ook de andere categorie(ën) in het woord.

- **onmiddellijk**. (Klankgroep **mi**. Laatste klank **i**. Korte klank. En dan schrijf ik de **d** dubbel. Achtervoegsel.)
- **de abdijen**. (Latijns voorvoegsel. Klankgroep **dij**. Laatste klank **ij**. Tweetekensklank. En dan schrijf ik het woord zoals ik het hoor. Staat niet op de ei-plaat, dus lange ij.)

Oefen eventueel nog met extra woorden van de woordenlijst.

Werkwoorden

Zeg de volgende werkwoorden en een kind zet ze in de verleden tijd en noemt de werkwoordregel.

- **ik verbuig**. (ik verboog)
- **de jongen proest**. (de jongen proestte)
- **beïnvloed jij?** (beïnvloedde jij?)

Kijk voor de werkwoordregels op de regelkaart werkwoorden.

INSTRUCTIE

Vertel de kinderen dat ze vandaag nieuwe woorden leren: woorden met onbeklemtoond meervoud.

Zeg dat er geen regel bij deze woorden hoort. Je leert het meervoud van deze woorden uit je hoofd. *We noemen deze woorden: woord met onbeklemtoond meervoud.*

Lees de woorden van het onderwerp *mensen* voor van de lijst met woorden met onbeklemtoond meervoud. De kinderen herhalen de woorden hardop. Bekijk met de kinderen hoe de woorden geschreven zijn en wijs op de enkele medeklinker bij de uitgang van het woord.

Lees voor:

Monniken wonen in een klooster of abdij.

Jullie zijn een stel **slimmeriken**.

Vraag na elke zin wie er een woord met onbeklemtoond meervoud gehoord heeft. Schrijf het woord op het digibord.

Lees daarna de woorden van het onderwerp *vogels* en de overige woorden. De kinderen herhalen de woorden hardop. Wijs opnieuw op de enkele medeklinker bij de uitgang van het woord.

Lees voor:

Mijn vader kijkt graag naar **haviken**.

Kinderen van 1 tot 2 jaar noem je ook wel **dreumesen**.

Vraag na elke zin wie er een woord met onbeklemtoond meervoud gehoord heeft. Schrijf het woord op het digibord.

OEFENDICTEE

Wijs op de categoriekaart. De kinderen gebruiken hun staalboek.

Denk aan de categorie en aan de regel. Schrijf dan het woord op en schrijf het nummer van de categorie erboven. Zet een sterretje voor een samenstelling.

Zeg elk woord één maal. De kinderen zeggen het na en schrijven het op.

de leeuweriken, zij fladderen, het thema.

Zeg elke zin één maal: 1 **Broedt de vogel?**

2 **De zwaluwen vlogen over het platteland van Scandinavië.**

3 **René zegt: 'Elk vogeltje zingt zoals het gebekt is.'**

De kinderen zeggen elke zin in koor na en schrijven de zin in één keer op. Ze schrijven bij **platteland, Scandinavië, René en vogeltje** het nummer van de categorie erboven. Ze schrijven ook de leestekens op.

NABESPREKING

De kinderen kijken hun dictee na met een kleurpotlood. Schrijf de woorden en de zin op het digibord. Vraag de

Materiaal leerkracht

- Categoriekaart
- Regelkaart
- Regelkaart werkwoorden
- Werkwoordschema
- Vergrote kopie van de woordenlijst met woorden met onbeklemtoond meervoud
- Woordenlijst

Materiaal kinderen

- Staalboek
- Kleurpotlood

kinderen om de beurt: *Hoe heb je nagedacht?* Een kind noemt de categorie(ën) en de regel(s). Pas op dat de kinderen niet in nummers praten, maar altijd in categorienamen en de regels.

Woorden:

- **de leeuw⁷eriken**. Eeuw-ieuw-woord. Ik denk aan de u. Woord met onbeklemtoond meervoud.
- **zij fla¹⁰dderen**. Klankgroep **fla**. Laatste klank **a**. Korte klank. En dan schrijf ik de **d** dubbel. Ik hoor twee keer de /u/, maar ik schrijf de e.
- **het th²²e¹⁰ma¹⁰**. Theewoord. Ik hoor de /t/, maar ik schrijf th. Klankgroep **thee**. Laatste klank **ee**. Lange klank. En dan neem ik een stukje van de ee weg. Klankgroep **maa**. Laatste klank **aa**. Lange klank. En dan neem ik een stukje van de aa weg.

Zin 1: Broedt de vogel?

- **Broedt**. Persoonsvorm in de tegenwoordige tijd altijd stam+t, behalve bij ik en als jij erachter staat en bij de gebiedende wijs.

Zin 2: De zwaluwen vlogen over het pla¹⁰tteland⁸ van Sc¹⁸andi¹³na¹⁰vië²⁸.

- **pla¹⁰tteland⁸**. Klankgroep **pla**. Laatste klank **a**. Korte klank. En dan schrijf ik de **t** dubbel. Langermaakwoord. Ik hoor een /t/ aan het eind, dus langer maken. Ik hoor of ik d of t moet schrijven.
- **Sc¹⁸an¹⁰di¹³na¹⁰vië²⁸**. Colawoord. Ik hoor de /k/, maar ik schrijf de c. Klankgroep **Scan**. Laatste klank **n**. Medeklinker. En dan schrijf ik het woord zoals ik het hoor. Kilowoord. Ik hoor de /ie/, maar ik schrijf de i. Klankgroep **naa**. Laatste klank **aa**. Lange klank. En dan neem ik een stukje van de aa weg. Tremawoord. Puntjes op de e.

Zin 3: René zegt: 'Elk vo¹⁰geltje¹¹ zingt zoals het gebekt is.'

- **René**. Net als voorvoegsel. Ik hoor de /u/, maar ik schrijf de e. Caféwoord. Met een streepje op de é.
- **vo¹⁰geltje¹¹**. Verkleinwoord. Grondwoord is **vogel**. Dat is een klankgroepenwoord. Klankgroep **vo**. Laatste klank **oo**. En dan neem ik een stukje van de oo weg. Dan tje erachter.

Woordsoorten:

Welk woordsoort is *zwaluwen* (2)? (zelfstandig naamwoord)

Noem de *voorzetsels*. (2 over)

Welke woordsoort is *zoals* (3)? (voegwoord)

Observeer de kinderen. Met welke categorie(ën) hebben ze nog problemen? Kom daar de volgende dag bij het opfrissen en/of tijdens het zelfstandig werken op terug.

BLAK 4 WEEK 1 LES 1 | WOORD MET ONBEKLEMT OOND MEERVOUD

★ OPDRACHT 1 Schrijf het woord met het onbeklemtoond meervoud op.

 de leeuwerik de <u>leeuweriken</u>	 de dreumes de <u>dreumesen</u>	 de monnik de <u>monniken</u>	 de perzik de <u>perziken</u>
 de kievit de <u>kieviten</u>	 de havik de <u>haviken</u>	 de viezerik de <u>viezeriken</u>	 de luiwammes de <u>luiwammesen</u>

★ OPDRACHT 2 Schrijf het woord met het onbeklemtoond meervoud op.

Mijn lievelingsvruchten zijn p perziken.
In het klooster wonen veel m monniken.
Uilen en h haviken zijn roofvogels.
In onze klas zitten alleen maar s slimmeriken.
Kleine kinderen noem je ook wel d dreumesen.

★ OPDRACHT 3 Schrijf het woord op. Omcirkel de goede categorieën.

Geen kerken, maar a abdijen.
Niet één havik, maar twee h haviken.
Niet één zee, maar twee z zeeën.
Niet normaal, maar a abnormaal.
Niet één knie, maar twee k knies.
Geen schone mensen, maar v viezeriken.

★ OPDRACHT 4 Bedenk drie woorden in elke rij.

		
--	---	---

Maak met twee van de woorden een zin.
eigen antwoord

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 80.

52

ZELFSTANDIG WERKEN

De kinderen maken tijdens hun dag- of weektaak de oefeningen van deze week in het werkboek.

TIP

Wanneer kinderen fouten maken met de tussen-e (of tussen-n), help ze dan met de volgende uitleg. De tussen-e komt bij samenstellingen waarbij:

- de hele samenstelling een bijvoeglijk naamwoord is (reuzeleuk);
- het eerste woord geen meervoud heeft of (ook) een meervoud op -es (groenteman);
- het eerste woord zon, maan of koningin is.

Lees bij de onbeklemtoonde meervouden de eerste klankgroep hard en de tweede zacht. Bijvoorbeeld: mo-nniken.